

tiden og undbrage dem fra Bøndestændens Brug, naar han kunde benytte dem paa anden Maade end ved at bortfæste dem.

§ 2, antager jeg, forklarer sig selv.

§ 3 er en ny Bestemmelse, som Udvalget har optaget. Det oprindelige Udkast undlader at give Bestemmelser om saadant Gods, som er henlagt til offentlige Embeder, Kirker, Hospitaller, Kloostere og andre offentlige Stiftelser. Det kunde ikke være retfærdigt at underkaste disse andre Vilkaar, end det private Fæstegods maatte underkastes.

§ 4 er ogsaa en ny Paragraph, som gaaer ud paa at lette Adgangen for fideicommissariske Bestidere, Embedsmand og Bestyrere af offentlige Stiftelser til at afhænde sliige Bestanddele af Fæstegodsset, som forøvrigt ikke kunne inddrages under denne Lov, nemlig: Huse, Møller, Kroer m. v.

§ 5 er overensstemmende med det oprindelige Udkast og behøver neppe nogen Forklaring.

§ 6 sigter til ganske særegne privatretlige Bestemmelser, hvorved der udenfor de egentlige fideicommissariske Bestemmelser kan være lagt Baaud paa Raadigheden over Bøndergods, saaledes som det undertiden kan forekomme i testamentariske Dispositioner.

§ 7 sigter naturligviis til at forebygge, at Loven eluderes derved, at Godseieren paa den Tid, han har det i sin Magt at bringe en ny Fæstetil indgaae paa de Vilkaar, han ønsker, skulde formaae ham til at skræve sig Ret til at faae Gaarden til Selveiendom.

Bligen-Finecke: Den høitagede Indenrigsminister har refereret sig til de Uttringer, der ved denne Sags første Behandling paa Regjeringens Begne bleve udtalte af Indenrigsministeren og Finantsministeren. Men disse Uttringer vare hinanden aldeles modstridende. Nu kan det vel være, at de to Herrer ved den Leilighed have udtalt en eller anden Sætning, som kunde anses for en fælles Udtalelse, og det maatte vel være en saadan Sætning, som Indenrigsministeren sigtede til, men hvor denne fælles Udtalelse, som nu antydes at skulle ligge i deres Uttringer, er, det er uklart, i det Mindste staaer den saa uklart for mig, at jeg maa bede den ærede Indenrigsminister bestemt at udtale, hvad det var, som den-

gang var og nu er Regjeringens Mening; thi det vil væsentlig bidrage til at klare Opfattelsen af hvad der her foreligger, naar han virkelig vilde ansee sig berettiget og forpligtet til en saadan Udtalelse.

Lehmann: Da det danske Statsraad for Diebliffet ikke er repræsenteret i Salen, end ikke ved den ærede Indenrigsminister, paa hvis Mening jeg i denne Sag lægger megen Vægt, vil den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavn's 2det District (Bligen-Finecke) neppe kunne vente noget Svar paa sit Spørgsmaal. Jeg skal imidlertid dog gjøre ham opmærksom paa, at de omhandlede Uttringer af tvende Medlemmer af det foregaaende Ministerium ingenlunde angik det Spørgsmaal, om enten det Forslag, som i sin Tid af den nærværende Indenrigsminister som daværende Indenrigsminister blev forelagt, eller det, der blev forelagt af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de District (Mourad), eller det, der nu foreligger til Forhandling, fortjener Fortrinet; men Spørgsmaalet angik ene og alene det Princip, om der for Staten er tilstrækkelig Anledning til i Almeenvælets Navn at gribe ind i dette Forhold, der aldrig, saalangt vi end gaae tilbage i Historien, fuldkommen har været overladt til sig selv, men altid har været undergivet Statens særlige Baresagt og Raadighed. Det er om dette Princip, at der dengang ene og alene blev talt; det er om dette Princip, at den nærværende Indenrigsminister og jeg ere aldeles enige.

Da den ærede 6te kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Mourier) meget rigtigen har bemærket, at man ikke, ved at tie, samtykker, skal jeg udtrykkelig samtykke i den velfortjente Anerkjendelse, han har udtalt om den ærede Ordførers Arbejde. Men ligesaa udtrykkelig maa jeg udtale min Forundring over, at han har fundet noget Himmelraabende i, endnu i 20 Aar at bevare den lette Fæstetvang efter Placaten af 1806, eftersom han jo har gjort gjældende, at den Fæstetvang saagodtsom aldeles Intet skulde være værd, og saaledes kun skulde have overmaade ringe Betydning.

Naar han dernæst har gjort opmærksom paa den formeentlige Uoverensstemmelse, der skulde være mellem disse 20 og de 10 Aar,